

מהן זכויותיו של קטין שנעצר?

בשנים האחרונות חלה עלייה מתמדת באחוז בני הנוער שמבצעים עבירות פליליות. מערכות החוק והאכיפה נדרשות לא פעם לטפל במקרים בהם יש לעצור, לחקור ואף לשפוט או להרשיע נערים מתחת לגיל שמונה עשרה. יחד עם זאת, החוק מתייחס בהבנה וברגישות לכל סוגיית מעצר קטינים וקובע הוראות לפיהם המעצר יתבצע רק אם לא נמצאו חלופות אחרות. עו"ד אסף דוק מסביר מהם הנהלים שנקבעו בנוגע למעצר קטינים, מאיזה גיל ניתן לעצור קטין ותחת אילו הגבלות.

מערכת המשפט מתייחסת בחומרה רבה לעבירות פליליות המבוצעות בידי בני-נוער. מידי שנה נעצרים אלפי קטינים מתחת לגיל 18 בגין עבירות סמים, מין, אלימות ועוד. אומנם בשל הגישה בה דוגלות הרשויות הנוגעת בצורך [לטפל ולשקם את הקטינים](#), נקבעו נהלים מחמירים בנוגע למעצרים תוך התחשבות בצרכיהם ההתפתחותיים.

מאיזה גיל ניתן לבצע מעצר קטין?

על פי חוק העונשין, נקבע כי [גיל האחריות הפלילית](#) מתחילה מגיל 12. נער שגילו מתחת לגיל כאמור, אינו נושא באחריות פלילית ולא ניתן להגיש נגדו כתב אישום. אמנם, קיימת אפשרות לעצור נערים בגילאים אלו, וכמובן בגילאים מאוחרים יותר, תחת מגבלות שונות.

מעצר קטינים: המפלט האחרון

בסעיף 10 בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971, מפורטות הוראות הנוגעות למעצר קטינים. על פי הסעיף הראשון, נקבע כי מעצר של קטין יתבצע כאמצעי האחרון, כלומר, במידה ולא ניתן יהיה להשיג בדרך אחרת את המטרה שבה חירותו לא תיפגע. במידה והמעצר נדרש – הוא יהיה לפרק זמן הקצר ביותר לשם השגת המטרה. כמו כן, בעת המעצר, גילו של הקטין כמו גם השפעתו על נפשו, גופו והתפתחותו, יובאו בחשבון.

מהם הנהלים הנוגעים למעצר קטין?

נקבע כי טרם המעצר, על השוטר ליידע את הקטין בכך. אומנם, אין לפעול על פי הוראה זו במידה והידיעה תסכל את המעצר. בנוסף לאמור, נקבע כי ההחלטה בנוגע להחזקת קטין מתחת לגיל 14 במעצר בעת חג או שבת, תתקבל על ידי קצין המשטרה שמשמש באותה העת כקצין נוער מחוזי או מרחבי. כמו כן, נקבע כי ניתן להחזיק קטינים במעצר עד תום ההליכים, בתקופת זמן קצובה של חצי שנה בלבד, בעוד שנאשמים בגירים ניתן להחזיק עד תשעים ימים. במידה ובתום שישה חודשים עניינו של הקטין לא הוכרע, שופט בבית המשפט העליון רשאי להאריך את המעצר. כל מעצר, בין אם מדובר בבגיר ובין אם מדובר בקטין חייב להיות תחום בזמן וכל הארכה נתונה לסמכותו של שופט. ההבדלים שנקבעו בחוק בין בגירים לקטינים משקף אפוא את הערכים בהם דוגל המחוקק אשר מתחשבים בצרכיהם של הקטינים.

הליך שחרור של קטין ממעצר

המשטרה מוסמכת להחזיק קטין שטרם מלאו לו 14 שנים במעצר עד 12 שעות. במידה ומדובר בקטין מגיל 14 ומעלה, המשטרה מוסמכת לעוצרו למשך 24 שעות. כאשר מעצרו של הקטין מתבצע שלא כדין תוך הפרה של הוראות אלו כדאי להיוועץ עם עורך דין פלילי כמו גם בנוגע להליך [שחרור ממעצר](#). המערכת תעדיף את שחרורו של הקטין מאשר ממעצרו ואכן בתום חקירה משטרתית הקטין יכול להשתחרר בתנאים מגבילים. הקטין אף עשוי לחתום על טופס אזהרה במסגרתו הוא מודה בביצוע העבירה המיוחסת לו ומתחייב לא לבצע בעתיד כל מעשה פלילי תוך הצהרה כי הוא משתף פעולה עם שירות המבחן.

סיוע של עורך דין המתמחה בייצוג קטינים

מערכת החוק רואה במעצר קטינים כאמצעי אחרון ולאחר שנעשה ניסיון למצוא חלופות אחרות. המערכת קבעה שורת הוראות השונה במהותה ממעצרים של בגירים, אשר מתחשבת בצורכיהם הגופניים והנפשיים של הקטינים. בתי המשפט דוגלים בהליכי טיפול ושיקום בבני-נוער עבריינים מאשר בשהותם מאחורי סורג ובריח ולכן כל הליך מעצרים הוא מקל יותר. יחד עם זאת, לעיתים זכויותיהם של הקטינים מופרות. כדאי להיוועץ עם עורך-דין פלילי מקצועי, מיומן ובעל ניסיון בייצוג קטינים, אשר ילווה אתכם בהליך המשפטי נגד ילדכם, ידאג לזכויותיו וימנע את האפשרות כי עתידו יוכתם בפלילים.

במידה ואתם או יקירכם הקטין עומד בפני הליכים פליליים פנו ללא דיחוי להתייעצות עם [עורך דין פלילי המתמחה בייצוג קטינים](#) ובני נוער בטלפון **052-6885006** או [צרו עימנו קשר](#) דרך האתר ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}